

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

IDŐSZAKI KIADVÁNYA

43. SZÁM

2022 JÚLIUS-SZEPTEMBER

IMPRESSZUM

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

MEGJELENIK: negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: az alapítvány elnöke és kuratóriumi tagjai

A kuratórium elnöke: Varga Sándor

A kuratórium tagjai: Küzmös Csaba

Lakó Antal

Vajó Sándor

Virágh Dezső

LEVELEZÉSI CÍM: Varga Sándor Nyírtura, Rózsa u. 10. 4532

EMAIL CÍM: vargasa@freemail.hu

HONLAP: www.sirokialapitvany.hu

ADÓSZÁMUNK: 18044861-1-15

Tisztelt Madárbarát

A 2022-es Siroki-Díj ünnepélyes átadója terveink szerint október 23.-án, a XIX. Pannónia Kupa Nemzetközi díszmadár kiállítás és magyar bajnokság keretein belül kerül megrendezésre. A patinás helyszínen, Budapesten a Lurdy Házban megtartott kiállítás harmadik napján ünnepélyes keretek között nyújtjuk át a vándorszerleget egy díszmadarat ábrázoló festménnyel együtt annak a hazai madártenyésztőnek, aki egész pályafutása során – véleményünk szerint – a hazai díszmadártenyésztés hírnevének öregbítésén, illetve a szervezeti élet vonzóbbá tételén dolgozott.

Az ország egyik legnagyobb kiállítására és a díjátadóra szeretettel várjuk az érdeklődőket.

E negyedéves kiadványunkba is hasznos információkat igyekeztünk közreadni a hazai tenyészeredmények bemutatásával. Ismét egy hazai sikeres első tenyészeredményről tudunk beszámolni Boros Szilárd fertődi tenyésztő jóvoltából, aki egyedülálló módon, hazánkban először tenyésztette a nepáli süvöltőt. A faj Európában is nagyon ritka, 1-2 tenyészsikernél többről nem tudunk a kontinensen sem!

Bencsik Dominik írásából egy idehaza szintén ritkán látott egzóta-faj, a kis szarkapinty tenyésztését és tartását ismerhetjük meg. Különösen fontos, hogy e ritka fajokról megosszuk a megszerzett tudást, információt, hiszen a hihetetlenül alacsony egyedszámuk miatt gyakorlatilag nincs lehetőség a tartásuk, tenyésztésük kapcsán hibázni, esetükben ez legtöbbször az utolsó próbálkozást jelentheti.

Köszönjük a cikkeket szerzőinknek, és arra biztatunk mindenkit, ossza meg velünk, mindannyiunkkal tapasztalatait!

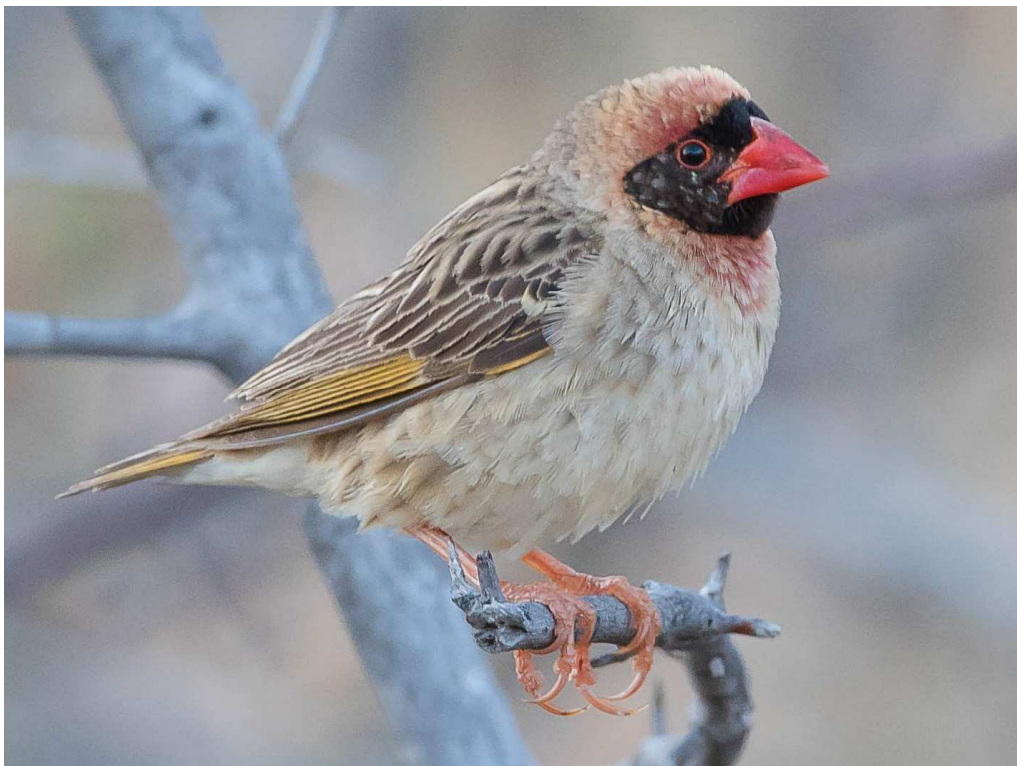
VÁLOGATÁS SIROKI ZOLTÁN ISMERETTERJESZTŐ ÍRÁSAIBÓL 43. RÉSZ

A vöröscsőrű szövőmadár (Folytatás)

Éppen kéznél volt egy kanári tojó, amely egy időben költött a szövővel. A szövőtojásokat a kanári alá tettem, saját tojásait pedig mind elvettem. Elfogadta, kiköltötte és fel is nevelte mind a három (1 hím és két tojó) fiókát.

A kanári nem csak pintyfélék dajkaszolgálatára használható, úgymint a japáni sirályka a díszpintyekére, hanem a szövőmadarak legnagyobb részére is. Különösen akkor, ha mi is segítünk a fiókák etetésében lisztkekaccal.

Tartsunk szövőmadarakat, ha hozzájutunk bármelyik fajhoz is. Rendkívül érdekes tagjai a madárvilágnak. Fészeképítő művészetük sok szórakozást és örömet szerezhet minden madárkedvelőnek még akkor is, ha költési eredményre aránylag ritkán számíthatunk.

Fotó: ebird.org

Kistenyésztők Lapja 1985. április

Szövőmadarakkal kapcsolatos tapasztalataim A narancsszínű szövőmadár

Az első világháború után 1924-ben vettük az első párt, utána több hím és tojó következett, mindegyik egy külön egyéniség. Volt köztük nyugodt, békés természetű, volt izgága, krakéler, amely állandó csatározásban volt lakótársaival, különösen a lángszínű szövőmadarakkal. 1925-ben az egyik pár költeni kezdett. A hím több fészket épített 2,5 m magasban egymás mellé agaverostokból.

A tojó az egyiket elfoglalta és kétszer költött egymás után. Az első költés alkalmával egy, a másodikra két fiókát neveltek fel. A fészkeik mindig 2, kékszínű tojásból állottak. Nos, ebben még nincs semmi különös, megesett ez már mással is. De megfigyeltem valamit, ami új volt nekem, és sem előtte, sem azután sehol sem olvastam róla. Az volt a feltűnő, hogy nem csak a hím, hanem a tojó is „nászruhá” viselt. Ez annyit jelent, hogy tavasszal, amikor a kerti volierbe kieresztettük a madarakat és megindult a hímek kiszíneződése, ennek a tojónak megnöttek az alsó és felső farkfedő tollai olyan hosszúra, hogy a farktollakat egészen eltakarták. Ugyanez tapasztalható a hímeknél is, azzal a különbséggel, hogy azoknál a tollak narancsvörösek. A tojónál ellenben a meghosszabbodott tollak fehérek voltak. A tollazat többi részén változás nem volt tapasztalható. A többi általunk tartott narancsszínű szövőmadár tojónál ilyet sohasem tapasztaltam, de ezek nem is költöttek.

Fotó: ebird.org

Kéziratból

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL

58. RÉSZ

A nepáli süvöltő (*Pyrrhula nipalensis*) első hazai tenyésztése

A nepáli vagy pikkelyesfejű süvöltő egy viszonylag kisebb testű, egyszerű színezetű, szürkés fejű és tarkójú süvöltő faj. Ázsiai elterjedésű, Bhutánban, Kínában, Indiában, Malajziában, Mianmarban, Nepálban, Pakisztánban, és Vietnámban honos. 5 alfaját írták le ez idáig.

A nemek nagyon hasonlóak. A hímek szárnyán, a válltollon vörös színű terület látszik, a tojókon ez sárgás-barnás.

A fajról viszonylag kevés információ elérhető, Európai tenyészetekben is nagyon ritka. Első madaraim 2019-ben érkeztek Németországból, ám hamar kiderült, hogy a két madár két hím lett.

2020-ban a hollandiai Zwolléból sikerült szereznem egy párat. A februárban érkezett madarak a teletető röpdébe kerültek. Áprilisban helyeztem ki őket a tenyészvolierek egyikébe. E volier mérete 2m x 1m x 2m. A röpdék mindegyikébe egy élő tuja van beültetve.

A madarak alaptakarmánya Blattner Gimpel 1. süvöltőknek készített magkeverék, csíráztatott mag, CD száraz lágyeleség, fagyasztott zöldborsó és kukorica. Mindenféle magzó gyomnövényt folyamatosan kínálok nekik (sóska, pásztortáska, tyúkhúr, katáng, stb.)

A pár április végén kezdte készíteni fészket. A fészek nem a tujára épült, hanem egy nyitott fészekkosárba, mely felülről házikó-szerűen fedett. A fészekanyag kókuszrost rost volt, puha fészekbélést nem alakítottak ki benne. 4 tojást rakott a tojó, mind a 4 tojás kikelt 13 nap kotlás után, ám a fiókák kb. hat napos korukban elpusztultak. A begyük tele volt, a tojó etette őket, a pusztulásuk okát nem sikerült kiderítenem.

Néhány héten belül újabb költéshez láttak, 3 tojáson kotlott a tojó. A fészekalj ez esetben 2 fiókából állt. A pár szorgalmasan nevelte a fiókákat, a már említett lágyeleséget, fagyasztott zöldborsót, csíráztatott magokat, pinkit folyamatosan kapták. Megfigyeltem továbbá, hogy a gyomnövényekkel együtt kínált levéltetveket is gyorsan elfogyasztották. A fiókákat 3 mm-es gyűrűvel gyűrűztem meg. A második fészekalj 2 fiókája tehát sikeresen felnőtt. 1 hím és egy tojó nepáli süvöltővel bővült velük az állomány.

A fiatalokat a következő fészekalj fiókáinak kikelésekor választottam le a szüleiktől, ugyanis ebben az évben harmadszorra is költésbe is belefogott a pár. Ismét 3 tojásból állt a fészekalj, amiből két fióka kelt, ám ezek ismét elpusztultak.

A madarak gyógyszereket, antibiotikumokat nem kapnak nálam. A változatos gyomnövény kínálattal, a hetente kétszer adott almaecetes vízzel, a kiváló minőségű magkeverékekkel, és a télen is heti egyszer kínált Breedmax lágyeleséggel igyekszem megóvni őket a betegségektől és az élősködőktől.

Hosszú távú céljaim közt szerepel e faj stabil tenyészállományának fenntartása, illetve a ritka süvöltőfajok további beszerzése és tenyésztése.

Boros Szilárd

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL

59. RÉSZ

A kis szarkapinty (*Spermestes cucullata*) tartása és tenyésztése

2021-es év végén megkeresett Heincz László barátom, hogy lehetőség lenne kis szarkapinty behozatalára, és hogy szeretnék e vásárolni ezekből a madarakból. Egyből felkeltette az érdeklődésem egy hazánkban a tenyésztők körében is ritkán tartott egzóta faj. A kifejlett madarak feje és a begytájék fekete alapszínű, a hat és a szárnyak sötétbarnák, a mellcsonti terület a kloákáig pedig fehér.

A kis szarkapinty az Afrikai kontinensen őshonos a Szaharától délre, egészen Angoláig. A nyílt szavannás területek lakója, de a táplálék keresése érdekében felkeresik a mezőgazdaságilag művelt területeket is. Szaporodási időszakban a bokrok és fák közé építik fészkeiket körülbelül 2-3 méter magasba, és ezt a szokásukat próbáltam kihasználni a fészekrakási időszakban is.

2022 januárjában megérkeztek a madarak a tenyészetembe, ahol azonnal bekerültek a kötelező karanténba. Mivel ezeknél a madaraknál nincs ivari dimorfizmus (ivari kétalakúság), így már a karanténban próbáltam a madarak ivarát figyelni. Szerencsére gyorsan kiderült számomra, hogy sikerült két pár madarat kiválasztani. Miután letelt az elkülönítőben eltöltött két hét, így utána egy 2,5 köbméteres vegyes röpdébe kerültek más egzóta fajokkal együtt. A volierben a szarkapintyekkel összesen 8 pár madár került még a tenyészidőszak elkezdése előtt elhelyezésre.

A tenyésztés kezdetén a volier különböző pontjaira összesen 15 különböző típusú odúk került elhelyezésre a volier három oldalán. A tenyésztés ideje alatt a madarakra szoktam bízni az odú választást, így a számukra legszimpatikusabbat választhatják. Fészekanyag gyanánt 8-10 cm hosszúra vágott szénát és kókuszrostot használtam.

A tojásrakási időszak megkezdése előtt a tenyészállomány nál csíráztatott aprómag keverék és lisztkukac lárva etetését kezdtem meg. A csíráztatott magkeverék négermagból, chiamagból, kenderből és máriatövisből állt.

Ezen keverék mellett még alaptakarmányba kaptak muhart, fehér és sárga kölest valamint fénymagot.

Hetente egy alaklommal kaptak reszelt almát, sárgarépat, Uni Patee-val keverve. A tenyészmadaraknál kalcium, kagylóőrlemény mindig rendelkezésükre állt.

Fotó: ebird.org

Nem sokkal a felodúzás után már a szalagpintyek és a nyársfarkú amandinák is tojáson ültek. A szarkapintyek is leraktak 5 tojást. A következő odúkontroll során már szabad szemmel is jól látható volt, hogy az összes tojásban megindult az embrionális fejlődés. Mivel eléggé félősnek láttam a felnőtt példányokat, így a madaraknál elhagytam az odú ellenőrzést. Kelés előtt még egy odúkontrollt tartottam, ahol sajnos láttam, hogy egy másik egzóta pár összetörte a tojásokat, így már csak elpusztult fiókákat találtam.

Ahogy belenéztem a fészekbe, láttam egy tojást a fészek szélénél, amin csak repedés volt látható. Ahogy megfogtam a nagyrészt ép tojást, hogy eltávolítsam, a benne lévő fióka megmozdult, így gyorsan átraktam egy már tapasztalt ékfarkú amandina fészkébe. A fióka szerencsére sikeresen túlélte a kezdeti megrázkódtatásokat, és az ékfarkú tenyészpár is elfogadta a mostohafiókát.

A fiókát másfél hetes korában 2,5 mm-es fém zártgyűrűvel jelöltem meg. A béranyák 3 héten keresztül nevelték a fiókát, aki ezután elhagyta a fészket.

A fióka színezete barnás feketés. a szülők tollazatától nagymértékben eltérő. A fészekelhagyást követően még egy hónapig a kolóniában maradt, csak ezután került leválasztásra. A leválasztást követően még egy hónapon keresztül kaptak lisztkekacot, csíráztatott mageleséget. A fióka a fészekelhagyást követően négy hét után elkezdte a felnőttkori tollazatát átvedleni. A kis szarkapintyekre jellemző, hogy a fióka kori tollazatát körülbelül 4 hónap után vedli át, és csak ezután éri el a végleges tollazatát.

Sajnos azóta a szülőpárok nem mutattak hajlandóságot újabb fészekrakásra, bízok benne, hogy a következő tenyészszezónban sikerül már bérszülők nélkül tenyésztési eredményt elérni.

Az 54. Szegedi Díszmadár Kiállításon hatalmas érdeklődés volt a kis szarkapintyek iránt, bízok benne, hogy több egzóta tenyésztő belevág a faj tenyésztésébe, így kialakul egy stabil hazai állomány a tenyésztők körében.

Bencsik Dominik Bence

A Siroki díj (vándorserleg) eddigi tulajdonosai

1993 Péter Géza
1994 Ballagó Emánuel
1995 Virágh Dezső
1996 Laskay Sándor
1997 Vas Sándor
1998 Tóth Sándor
2001 Lakó Antal
2002 Gere Géza
2004 Diószeghy Sándor
2005 Soós János
2006 (Dogosi Károly jelölt, elhalálozott)
2008 Makai Pál
2011 Pócsi Béla
2012 Pálinkás György
2013 Maróti Béla
2014 Paraszka János
2015 Lipták József
2016 Kerek László
2017 Kertész Dezső
2018 Gergáczy Imre
2019 Fülöp János
2021 Dr. Fekete Csaba